1. AMAÇ

Meslek Yüksekokulumuzun bahçesi ve binası ile tüm sorumluluk alanında öğrenciler, çalışanlar ve misafirler için sağlıklı, düzenli, temiz ve hijyenik ortamlar oluşturmak amacıyla, görevli personel tarafından uyulması gereken yöntemler, kurallar ile olası tehlike ve risklere karşı tutum ve davranışların belirlenmesine yönelik düzenlemelerin yapılması.

2. KAPSAM

Risk düzeylerine göre Meslek Yüksekokulumuz da temizlik ve bakım personeli tarafından uyulması gerekli temizlik süreç ve kuralları, bakım süreç ve kuralları, temizlik malzemeleri, bakım malzemeleri ve malzemelerin kullanımı ile ilgili kuralları kapsar.

3.DAYANAK

Bu Prosedür; **6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu**'nun 5. Maddesinin ğ bendi ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın **İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki ve Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik**' in 9. maddesinin ç bendinin 4. fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

4. TANIMLAR

Yüksek Riskli Alanlar: Toprak Analiz Laboratuvarı, Yemekhane, Kalorifer ve Isıtma tesisatı alanı.
Orta Riskli Alanlar: Diğer Laboratuvarlar, Tuvaletler ve koridoru, merdivenler, tüm misafir, öğrenci ve personel kullanımına açık işlek bölümler,
Düşük Riskli Alanlar: İdari bölümler, Sınıflar, Mescit, Konferans salonu, arşiv, depolar, okuma salonu, koridorlar.
Dezenfektan: Cansız maddelerdeki mikroorganizma üremesini durdurmak veya öldürmek amacıyla kullanılan kimyasal maddelerdir.
Dezenfeksiyon: Cansız ortamdaki mikroorganizmaların öldürülmesi veya üremelerinin durdurulması işlemidir.
Solüsyon: Etkin bir maddenin su veya başka bir çözücüde çözülmesi ile elde edilen çözelti.
Mop: İplik veya bez parçalarından yapılarak bir sırık ucuna bağlanmış, yerleri temizlemek veya paspaslamak amacıyla kullanılan temizlik aparatı.
KKD: Kişisel Koruyucu Donanım

4. SORUMLULAR

Bu talimatın yürütülmesinden Meslek Yüksekokul Yönetimi, Tüm temizlik personelleri sorumludur.

5. FAALİYET AKIŞI

- Meslek Yüksekokulumuzun çevresi ve bina dışı; otopark, yeşil alan, dış cephe, giriş kapıları, pencere ve dış cepheye bakan kısımları,
- Binanın içi, sınıflar, laboratuvarlar,
- Çalışma Ofisleri,
- Bekleme salonları ve koridorlar,
- Tuvaletler,
- İdari birimler, mescit,
- Depolar, arşiv.
- Mutfak, havalandırma menfezleri ve Isıtma Sistem odası, temizlik ve bakımları her gün göz ile kontrol edilir.
- İşi biten temizlik malzemesi depo veya dolabına kaldırılmalı ortalık yerde bırakılmamalıdır.

5.1. RİSKLİ BÖLGELER VE TEMİZLİĞİ

5.1.1. Yüksek Risk Alanları

- Bu alanları temizlerken özellikle dikkat etmek gerekir.
- Kişisel koruyucu ekipmanlar takılır.
- Temizlik her zaman temizden kirliye doğru yapılmalıdır.
- Ortam önce havalandırılır.
- Mop ile kontrol edilemeyecek büyüklükteki materyaller öncelikle faraş ile toplanır, uygun çöp kutusuna atılır.
- Yüzeyler her gün her kirlenme durumunda 1/10 oranında çamaşır suyu veya hızlı yüzey dezenfektanı ile temizlenir.
- Kapılar ve cam önleri mutlaka haftada bir kez, camlar mutlaka ayda en az bir kez silinmelidir. Duvarlar mutlaka iki ayda bir kez silinmelidir. Kirlilik tespiti durumunda ise temizlik gününü beklenmeden hemen temizlenmelidir (kapı tokmağı her temizlikte hızlı yüzey dezenfektanı ile silinmelidir).

- Laboratuvar, lavabo ve tuvaletler Tuvalet Temizlik Kontrol Çizelgesindeki saatlerde ve gerek görüldükçe1/100 oranında çamaşır suyu veya yüzey dezenfektanı ile temizlenir. Temizlikte çamaşır suyu muhakkak kullanılmalıdır. Bu bölgelerde kullanılan temizlik malzemeleri başka amaçla kesinlikle kullanılmamalıdır.
- Çöpler zamanında ve uygun bir şekilde toplanmalıdır. Çöp kovaları uygun hızlı yüzey dezenfektanı veya 1/10 oranında (1litreye 100 ml. çamaşır suyu) çamaşır suyu ile silinir. Uygun renkte poşetler geçirilmelidir.
- Laboratuvarlarda ki çöpler laboratuvarların her kullanımından sonra değiştirilmelidir.
- Temizlik bitiminde İşi biten temizlik malzemesi depo veya dolabına kaldırılmalı ortalık yerde bırakılmamalıdır, eller yıkanıp, el antiseptiği kullanılır.

5.1.2. Orta Risk Alanları

- Kişisel koruyucu ekipmanlar takılır.
- Temizlik her zaman temizden kirliye doğru yapılmalıdır.
- Her bölümün temizliği o bölümün görevlisi izinli ise vekâlet bırakılan temizlik personeli tarafından zamanında yapılır.
- Personelin yaptığı temizlik işleri personel temizlik takip formu ile takip edilmelidir.
- Öncelikle odalardaki çöpler sıfır atık kurallarına uygun şekilde toplanmalıdır.
- Çöp kovaları görünür kir varlığında hemen, periyodik olarak ise haftada bir kez yıkanıp, durulanmalıdır.
- Kapılar ve cam önleri mutlaka haftada bir kez, camlar mutlaka ayda en az bir kez silinmelidir. Duvarlar mutlaka iki ayda bir kez silinmelidir. Kirlilik tespiti durumunda ise temizlik gününü beklenmeden hemen temizlenmelidir (kapı tokmağı her temizlikte hızlı yüzey dezenfektanı ile silinmelidir).
- Lavabo ve tuvaletler en az günde iki kez sıvı deterjan ile fırçalanarak temizlenmelidir. Bu bölgelerde kullanılan temizlik malzemeleri başka amaçla kesinlikle kullanılmamalıdır.
- Koridorlar ayrı paspasla ve deterjanlı su ile temizlenmeli, kurulanmalıdır.
- Gün içinde gereken sıklıkta koridor temizliği yapılmalıdır.
- Sıvı ile kirlenmiş bölge uygun bir materyal ile emdirilerek 1/10 oranındaki çamaşır suyu veya hızlı yüzey dezenfektanı sıkılır, 5 dakika beklenir ve silinir. Sonra 1/100 oranında çamaşır suyu ve ya yüzey dezenfektanı ile paspaslama yapılır.
- Yerler günde bir defa deterjanlı su ile paspas ile silinmelidir.
- Temizlik bitiminde İşi biten temizlik malzemesi depo veya dolabına kaldırılmalı ortalık yerde bırakılmamalıdır, eller yıkanıp, el antiseptiği kullanılır.

5.1.3. Düşük Risk Alanları

- Kişisel koruyucu ekipmanlar takılır.
- Temizlik her zaman temizden kirliye doğru yapılmalıdır.
- Odadaki çöpler Sıfır atık kurallarına uygun şekilde toplanmalıdır.
- Çöp kovaları görünür kir varlığında hemen, periyodik olarak ise haftada bir kez yıkanıp, durulanmalıdır.
- Kapılar ve cam önleri mutlaka haftada bir kez, camlar mutlaka ayda en az bir kez silinmelidir. Duvarlar mutlaka iki ayda bir kez silinmelidir. Kirlilik tespiti durumunda ise temizlik gününü beklenmeden hemen temizlenmelidir (kapı tokmağı her temizlikte hızlı yüzey dezenfektanı ile silinmelidir).
- Temizlikte su ve deterjan kullanılmalıdır.
- Yerler hafta da bir defa veya ihtiyaç duyulduğu anda deterjanlı su ile paspas ile silinmelidir.
- Pencere kenarlarının hafta da bir defa veya ihtiyaç duyulduğu anda alınmalıdır.
- Bahçe temizliği sıcak havalarda sabah serinliğinde ve akşamüzeri uygun eldiven ve kıyafet giyilerek yapılmalıdır.
- Bahçe bakımı, temizliği bittiğinde temizlik ve bakım malzemesi depo alanına kaldırılma ortalık alanda dağınık bırakılmamalıdır.
- Temizlik bitiminde İşi biten temizlik malzemesi depo veya dolabına kaldırılmalı ortalık yerde bırakılmamalıdır, eller yıkanıp, el antiseptiği kullanılır.

5.2. BÜTÜN BÖLGELERDE ORTAK KURALLAR

- Temizlik, temizden kirliye doğru yapılır.
- Temizlik, hareketlilik (yoğunlaşma) başlamadan önce yapılır.
- Temizlik Solüsyonu, temizlenen bölgenin risk durumuna göre hazırlanır.
- Normal temizlik yapılırken; deterjanın üzerinde yazılı talimat göz önüne alınarak sulandırılır ve durulanmaz.
- Eğer yoğun kirlenme söz konusu ise sulandırılmadan direkt kullanılır ve sonrada durulanır.

- Dezenfeksiyon yapılırken; farklı dezenfektanlar ve bunların sulandırılma oranları vardır.
- Eğer dezenfeksiyon için çamaşır suyu kullanılacaksa, normal dezenfeksiyon için 1/100 oranında, kan ve vücut salgılarından kontamine olmuş yüzeye 1/10 oranında sulandırılarak kullanılır.
- Temizlik malzemeleri her bölüm için ayrı olmalıdır. Risk alanlarına göre ayrı kullanılmalıdır.
- Kirlenen bezler, paspaslar vb. hemen temizlenmeli, temizliğe kirli bez, paspas vb. ile devam edilmemelidir.
- Temizlik bezleri ve malzemeleri kova içinde veya ıslak bırakılmamalıdır.
- Kirlenen bezler deterjanla yıkanıp, bir süre dezenfektan suyunda bekletilerek kurutulmalı ve sonrasında kullanılmalıdır.
- Temizlik malzemelerinin elde kullanımı sırasında uygun eldiven giyilmeli, işlem bittikten sonra eldivenler çıkarılarak el hijyeni sağlanmalıdır.
- Eğer elde yara, çizik, vb. varsa, kimyasal malzeme veya temiz olmayan nesnelerle temas edilmeden mutlaka eldiven giyilmelidir.
- Eldivenli eller ile sadece temizlik yapılacak alanlara temas edilir, telefon, bilgisayar vb. alanlara temas edilmemelidir.
- Tuvalet temizliği için kullanılan eldivenler diğer alanların temizliğinde kullanılmamalıdır.
- Tuvaletler en son temizlenmelidir.
- Kuru süpürme ve bakım amaçlı moplama esnasında mop önünde kontrol edilemeyecek kadar fazla kir/materyal birikimi var ise bunlar çek çek veya faraş ile alınmalıdır.
- Mop, temiz alanda ‘S’ şeklinde, kirli alanda ise düz hat üzerinde hareket ettirilerek temizlik yapılmalıdır.
- Mop ile temizlik yapılarak ilerlenirken temizlenmemiş alan bırakılmamalıdır.
- Kirli mop ile temizlik yapılmamalı, kirlenen moplar önce kirlerinden arındırılmalı sonra temizliğe devam edilmelidir.
- Gün sonunda Moplar deterjan ile yıkanıp 1/100 oranındaki çamaşır suyunda bekletilip durulandıktan sonra kullanılmalıdır.
- Paspaslama için kullanılacak su temiz olmalıdır.
- Temizlik aracı kullanılıyor ise temiz su için mavi kova, kirli su için kırmızı kova kullanılmalıdır.
- Mavi kovaya uygun konsantrasyonda sıvı deterjan konulmalıdır.
- Temizlik aracı kullanılıyor ise kirli paspas ile temizliğe devam edilmemelidir. Kirlenen paspas önce kırmızı kovada kirinden arındırılmalı, sonra mavi kovada yıkanmalıdır. Sıkma presinde sıkıldıktan sonra kullanıma devam edilmelidir. Gün sonunda ise deterjan ile yıkanıp 1/100 oranındaki çamaşır suyunda bekletilip durulandıktan sonra kullanılmalıdır.
- Islak paspas ile silinen alanlar kuru mop ile kurulanmalı, paspaslama işlemi sırasında kirlenme, kayma ve kayarak düşmeleri önlemek için mutlaka ‘Uyarı Levhası’ konulmalıdır.
- Temizlik veya paspas yapılan alanlar hemen havalandırılarak, ortamdaki kokuların dağılması ve temiz havanın içeri girmesi sağlanmalıdır.
- Temizlik maddeleri ile dezenfektanlar birbirine karıştırılmamalıdır.
- Temizlik malzemesini başka bir temizlik malzemesi ile asla karıştırmayın. Sadece gerekli ise su ile karıştırarak seyreltin.
- Temizlik/dezenfektan çözeltileri kirlendiğinde hemen değiştirilmelidir.
- Gerekli görülen durumlarda periyodik zaman beklenmeden derhal temizlik yapılmalıdır.
- Kapı önlerinde kullanılan paspaslar haftalık olarak yıkanır.
- Temizlik veya paspas yapılırken tüy, kıl, iz, kir vb. bırakmayan bezler veya paspaslar kullanılmalıdır.
- Temizlik malzemeleri veya temizlik arabaları temizlik esnasında insanlara çok yakın yerlere bırakılmamalıdır.
- Islak zeminli yerlerde temizlik yaparken görünen yere uyarı levhası ilgili alana kuruyana kadar konulmalı, koşmamalı, hızlı veya ani hareket edilmemelidir.
- Temizlik malzemelerinin tadına bakılmamalı, çıkardığı gaz, buhar, koku vb. solunmamalıdır.
- Yüksek yerlerde temizlik yaparken sandalye, tabure vb aparatın üzerine çıkarak çalışılmamalıdır.
- Pencerelerin camlarını silerken güvenlik ekipmanı takmadan camdan dışarı çıkarak, dış yüzeyine uzanarak veya sarkarak çalışılmamalıdır.
- Müdürlüğümüz içerisinde veya eklentilerinde hiçbir şekilde yatılmamalı veya uyunmamalıdır.
- İş yerinde veya iş yaparken şaka yapılmamalı, cep telefonu ile konuşarak iş yapılmamalı veya yürünmemelidir.

- Girilmesi yasak olan veya tehlikeli olabilecek yerlere izinsiz girilmemelidir.
- Kırık, keskin kenarlı, sivri uçlu vs. durumdaki eşyaların temizlik, taşıma vb. işlerinde önce güvenlik önlemini alarak gereği yapılmalıdır. Bu malzemeler gelişi güzel ortalıkta bırakılmamalıdır.
- Sulu veya ıslak zeminli alanlardaki çalışmalarda, kaydırmaz tabanlı ayakkabı, çizme, bot vb. giyiniz. Terlik, sandalet vb. türden ayakkabılar giyilmemelidir.
- Sulu veya ıslak zeminli alanlardaki çalışmalarda, eşya, malzeme vb. taşırken kayarak düşmelere karşı gereken tedbirler alınmadan çalışma yapılmamalıdır.
- Bahçe bakımı, temizliği bittiğinde temizlik ve bakım malzemesi depo alanına kaldırılma ortalık alanda dağınık bırakılmamalıdır.
- Temizlik bitiminde İşi biten temizlik malzemesi depo veya dolabına kaldırılmalı ortalık yerde bırakılmamalıdır, eller yıkanıp, el antiseptiği kullanılır.

*Orta, düşük riskli bölümlerin temizliği; su ve deterjanla yapılır, dezenfektan kullanılmaz
* Yüksek riskli bölümlerin temizliği; dezenfektanlı solüsyon ile yapılır

6.REFERANS DÖKÜMANLAR

- DPU-KYS-SMYO-FR-073 TEMİZLİK ÇİZELGESİ FORMU